

Polazeći od ciljeva i načela utvrđenih Statutom SDA i Programskom deklaracijom Sedmog Kongresa SDA, u nastojanju da politički dosljedno odgovorimo na aktualna pitanja u oblastima obrazovanja, nauke, kulture, sporta i podrške mladima, Sedmi Kongres SDA je 14. septembra 2019. godine, u Sarajevu, usvojio:

REZOLUCIJU
O POLITIKAMA U OBLASTI OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE,
SPORTA I MLADIH

Polazeći od činjenice da je ulaganje u kvalitetno obrazovanje, nauku, kulturu, sport i programe podrške mladima uvjet za razvoj Bosne i Hercegovine, Stranka demokratske akcije BiH će se zalagati za efikasan i adaptibilan obrazovni sistem, povezan sa potrebama tržišta i usklađen sa evropskim standardima. U tom pogledu zagovarati ćemo da izdvajanja za potrebe obrazovanja, nauke i istraživanja budu na nivou evropskih zemalja. Poseban interes bit će nam briga o kulturi, naslijeđu, kulturnim dobrima kao i snažna uloga kulturnih resursa i potencijala u ekonomskom razvoju BiH. Imamo obavezu strateški ulagati u sport s ciljem ostvarivanja vrhunskih sportskih rezultata i zdravlja naših ljudi. Uvjereni smo da su mladi budućnost Bosne i Hercegovine. Stoga svaki nivo administrativnog organiziranja i svaka institucija iz svoje nadležnosti mora razvijati efikasne mehanizme podrške mladima i njihovom ostanku u domovini Bosni i Hercegovini.

U ostvarivanju naših ciljeva u oblasti obrazovanja i odgoja, kulture, sporta i društvenog života mladih zalagati ćemo se za:

I
(OBRAZOVANJE I ODGOJ)

- donošenje strateških dokumenata za oblast obrazovanja u Bosni i Hercegovini za period do 2025. godine;
- osiguranje obavezne ravnopravnosti sve djece i građana Bosne i Hercegovine u pristupu obrazovnom sistemu, sa posebnim naglaskom na korištenje maternjeg jezika;
- implementaciju obaveze po osnovu ratifikovanih konvencija i međunarodnih ugovora, posebno ugovora o pristupanju BiH programima HORIZONT2020, COST i EUREKA;
- uspostavljanje naučno-istraživačkih informacionih sistema u Bosni i Hercegovini;
- povećanje izdvajanja za obrazovanje i nauku na svim nivoima administrativnog organiziranja;
- podršku radu naučno-istraživačkih instituta i osnivanje novih u univerzitetskim centrima;
- osnivanje i podrška radu tehnoloških parkova;

- ulaganje i nabavku super kompjutera, te podrška radu regionalnog centra za održive tehnologije (SIIEST);
- internacionalizaciju visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini kroz pristupanje i članstvo u ključnim međunarodnim asocijacijama/organizacijama (ENQA, EQAR, EURASHE, ESU, INQAAHE i CEENQA);
- dosljednu harmonizaciju entitetskih i kantonalnih obrazovnih zakona sa okvirnim zakonima na nivou Bosne i Hercegovine;
- potpunu implementaciju okvirnih zakona i stavljanje u punu funkciju Rektorske konferencije (RK) i Konferencije ministara obrazovanja u Bosni i Hercegovini, i uspostavljanje trajnog sekretarijata RK;
- razvijanje standarda kvaliteta u nadležnosti države Bosne i Hercegovine i uspostavljanje sistema kvaliteta u obrazovanju;
- donošenje nacionalnog kvalifikacijskog okvira i provedbu akcionog plana za njegovu implementaciju u okviru Bosne i Hercegovine;
- izradu srednjoročnog plana upisne politike na svim univerzitetima i visokim školama, koji će uvažavati potrebe realnog sektora, statistiku zaposlenosti i stimulaciju upisa na studijske programe za koje postoji potreba na tržištu rada Bosne i Hercegovine;
- implementaciju cjelokupne reforme finansiranja visokog obrazovanja u skladu sa preporukama Evropske asocijacije univerziteta;
- stimulaciju svih vidova povezivanja visokoškolskih ustanova, akademske zajednice i studenata sa realnim sektorom, te međunarodnim institucijama i fondovima;
- uspostavljanje monitoringa Bolonjskog procesa na nivou Bosne i Hercegovine, osiguranja razmjene iskustava i primjera dobre prakse, jačanje kapaciteta i omogućavanje ključnim akterima da surađuju i razmjenjuju informacije o aktivnostima u evropskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA);
- podršku razvoju i uspostavi kompatibilnih informacionih i statističkih sistema koji će moći odgovoriti međunarodnim zahtjevima (EUROSTAT, EUROSTUDENT, EURYDICE i dr.) te učiniti javno dostupnim i transparentnim sve strateške dokumente i informacije ustanova i nadležnih obrazovnih vlasti;
- potpuno i dosljedno poštivanje zakonskih odredbi kod davanja saglasnosti za otvaranje privatnih visokoškolskih ustanova i centara za obrazovanje odraslih;
- hitno izvršenje korekcija nastavnih planova i programa s ciljem vertikalne prohodnosti, sažimanja i usaglašavanja sa savremenim zahtjevima ovog nivoa obrazovanja;

- preispitivanje kvaliteta i svrsishodnosti devetogodišnjeg obrazovanja;
- prevazilaženje problema «dvije škole pod jednim krovom» kroz rješenje da učenici sve predmete, izuzev nacionalne grupe, prate zajedno kako bi se poboljšao kvalitet i izvršila reintegracija ovog nivoa obrazovanja;

II

(KULTURA)

- intenziviranje aktivnosti u svrhu očuvanja, zaštite i rekonstrukcije kulturno-historijskih objekata i cjelina na području cijele Bosne i Hercegovine;
- povećanje budžeta za konzervaciju, restauraciju, adaptaciju, rehabilitaciju i revitalizaciju spomenika, zatim za stručni nadzor i izradu projektne dokumentacije;
- kreiranje i promociju kulturnih ruta u svrhu razvoja turizma, te intenziviranje saradnje unutar Proširenog parcijalnog sporazuma Vijeća Evrope o uspostavi kulturnih ruta;
- promociju kulturnih dobara na međunarodnom planu;
- izradu nove strategije koja bi ovu oblast regulirala na nivou BiH u skladu sa međunarodnim konvencijama i standardima, a koji bi dodatno ojačali i definisali pravni status Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika BiH;
- nastavljanje aktivnosti u vezi sa upisom posebno značajnih kulturnih dobara na Listu svjetske baštine UNESCO-a, promocija i jačanje kapaciteta državne Komisije za UNESCO;
- praćenje implementacije UNESCO-ove konvencija koje je BiH ratifikovala;
- promociju UNESCO-ovih ciljeva i prioriteta u Bosni i Hercegovini;
- izradu posebnih smjernica i strategije promoviranja, izučavanja i afirmiranja bosanskohercegovačke tradicije, posebno u segmentu pokretnog i nematerijalnog kulturnog stvaralaštva;
- okončanje započetih aktivnosti, u saradnji sa Vladom Federacije, Vladom Kantona Sarajevo, te upravom Grada Sarajeva, na rješavanju statusa Sedam institucija kulture BiH koje imaju neriješen pravni status;
- donošenje smjernica za rad javnih ustanova s ciljem racionalizacije i bolje funkcionalnosti u saradnji sa osnivačima na svim nivoima administrativnog organiziranja;
- intenziviranje međunarodnih aktivnosti i međunarodne saradnje institucija kulture s ciljem jačanja njihove materijalne osnove;
- poreske olakšice za kulturne djelatnosti i njihovo finansiranje;

- intenziviranje saradnje kantonalnih nadležnih ministarstava, harmoniziranje propisa, te intenziviranje njihove koordinacije sa Vladom FBiH i Vijećem ministara BiH;
- nastavak aktivnosti s ciljem donošenja zakonskih i podzakonskih propisa za razvoj audiovizuelnog sektora u BiH kako bi se unaprijedio njihov razvoj, stabilnost i sigurno finansiranje;
- izgradnju koncertne dvorane u Sarajevu kao glavnom gradu;
- promociju programa EU iz kojih se finansiraju projekti audiovizuelne umjetnosti, kao i promocija i podrška radu Deska Kreativna Evropa u Bosni i Hercegovini;
- podršku u svim oblastima umjetnosti mladim i neafirmiranim autorima/umjetnicima;
- osiguranje zakonskih pretpostavki za uvođenje festivalske takse radi unapređenja festivalskog života svih žanrova u BiH;

III (SPORT)

- donošenje izmjena Zakona o sportu u Parlamentarnoj skupštini BiH, na prijedlog Ministarstva civilnih poslova BiH;
- uspostavu rada Vijeća za sport Bosne i Hercegovine i jačanje njegovih kapaciteta;
- izmjene kantonalnih zakona o sportu (ukoliko nije moguće usaglasiti zakon na nivou FBiH) s ciljem preciziranja pitanja finansiranja sporta, privatizacije sportskih kolektiva odnosno transformacije sportskih udruženja u sportska privredna društva;
- jasno i transparentno finansiranje sporta kroz javne pozive;
- reformu i organizaciono jačanje Olimpijskog komiteta BiH, te njegovo etabliranje kao krovne sportske organizacije koja će koordinirati rad sportskih saveza u olimpijskim i neolimpijskim sportovima;
- izgradnju nacionalnog stadiona za potrebe fudbalske reprezentacije BiH;
- modernizaciju velikih sportskih hala (Zetra, Skenderija, Mejdani);
- izgradnju savremenih sportskih dvorana u općinama u kojima su dvorane dotrajale ili ne postoji savremeni sportski objekat;
- kreiranje baze podataka nadarenih i perspektivnih sportaša i sportistkinja predškolskog, osnovnog i srednjoškolskog uzrasta i uspostavljanje njihove sistematske i kontinuirane saradnje sa sportskim organizacijama i strukovnim savezima;
- zakonsko unapređenje i stimuliranje ulaganja u sport kao poslovnu privrednu djelatnost;

- uređenje oblasti upravljanja sportskim objektima i sportskim manifestacijama kroz posebne zakonske propise;

IV (MLADI)

- donošenje zakona o omladinskoj politici na nivou entiteta;
- donošenje strategije omladinske politike na nivou Vijeća ministara Bosne i Hercegovine;
- donošenje poticajnih mjera za zapošljavanje, stambeno zbrinjavanje i podršku osnivanju porodica;
- jačanje saradnje sa Vijećem Evrope (CMJ i CDEJ, Evropska omladinska fondacija), te Evropskom komisijom, kao i drugim evropskim i međunarodnim asocijacijama i organizacijama u ovoj oblasti;
- uspostavljanje bilateralnih sporazuma sa prijateljskim zemljama u oblasti omladinske saradnje i razmjene.